

Károly Kós (1883-1977)

Personalitate a culturii și politicii maghiare din România, renumit arhitect cu o viziune proprie și originală pentru promovarea tradițiilor din Transilvania.

Biserica Reformată cu Cocos din Cluj

Destinatar _____

_____

Codul _____ Localitatea _____

43

42

44

45

46

48

49A

49B

47

49C

49D

50A

50B

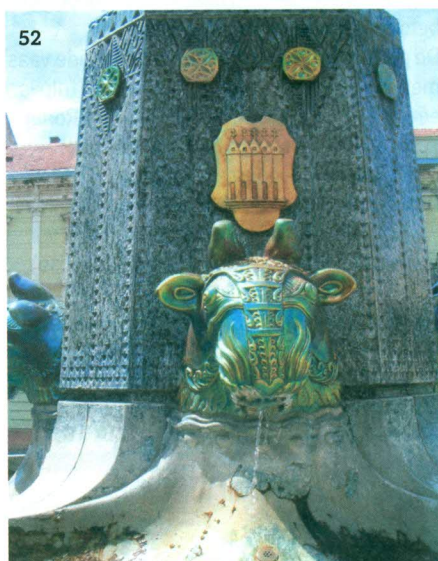
51

eens 100 jaar. Op de ter gelegenheid daarvan uitgegeven zegel (AFB. 47) zijn de symbolen voor muziek, architectuur, toneel, schilderen en beeldhouwen afgebeeld.

In 1980 gaf de Hongaarse post een zegel uit ter gelegenheid van de 100e geboortedag van de Hongaarse schrijfster Margit Kaffka (1880-1918) (AFB. 48). De ontwerper János Kass (1927-2010) heeft, vermoedelijk gezien de periode waarin zij haar succes beleefde, voor de Jugendstil gekozen.

Zoals hiervoor gezegd is het Hongaarse filatelistische materiaal uit de Jugendstilperiode zeer beperkt. In 1903 wordt een door M. Herr ontworpen serie portzegels uitgegeven met een Jugendstilkader. In latere jaren is het zelfde ontwerp nog voor dienstzegels gebruikt en met diverse opdrukken voor de door Frankrijk, Roemenië en Servië bezette gebieden in de voormalige Donaumonarchie na beëindiging van de Eerste Wereldoorlog waarvan er hier vier getoond worden (AFB. 49A-D).

Verder verschijnt in 1916 een serie van drie zegels ten bate van de oorlogsslachtoffers. Twee hiervan, ontworpen door de Oostenrijkse graficus en ontwerper en medewerker van de Wiener Werkstätte Josef Divéky (1887-1951), hebben een Jugendstilkader (AFB. 50+B).

52

2.2 Keramiek

Op dit gebied springt de Zsolnay Porseleinfabriek uit Pécs, gesticht in 1852, er duidelijk uit. Deze fabriek betekent voor Pécs en Hongarije hetzelfde als de Plateelbakkerij Rozenburg voor Den Haag en Nederland (hoewel Rozenburg al sinds 1916 niet meer bestaat) of de firma Daum in de regio Lotharingen Nancy en Frankrijk. Het bijzondere van Zsolnay is dat, zoals hiervoor al diverse keren gezegd, dit bedrijf ook in diverse kleuren geglazuurde dakpannen en architectonische ornamenten bakt.

In het centrum van Pécs staat een circa 2,5 meter hoge door Zsolnay gemaakte fontein waarbij het water uit groenblauw iriserende stierenkoppen stroomt (AFB. 51+52+54). Dergelijke koppen van andere dieren zijn ook verwerkt in de rand van twee koepels van het olifantenverblijf van de dierentuin in Boedapest.

Behalve dakbedekkingen en veel architectonische ornamenten voor de al beschreven bouwwerken in heel Hongarije produceert de Zsolnayfabriek rond 1900 ook prachtige sier- en gebruiksvoorwerpen. AFB. 53 laat enkele stukken van de Zsolnay collectie van het Janos Pannoniummuseum in Pécs zien.

Op AFB. 54 zijn in het zegelbeeld en het stempel een Jugendstilvaas van de firma Zsolnay afgebeeld. Op de linkerzijde staat de Zsolnayfontein waar het water uit de vier geglazuurde Jugendstil-stierenkoppen spuit.